

АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ІДЕНТИЧНОСТІ В ДОБУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Балаєва Аліса

Науковий керівник: канд.філос.наук, доцент Землянський А.М

*Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького*

e-mail: ronakranker@gmail.com

В умовах глобалізації однією з нагальних проблем постає збереження кожним етносом своєї унікальності, спротив окремо взятого народу повній асиміляції, насамперед – у культурному плані. Останнім часом дуже багато уваги приділяється аналізу як переваг, так і недоліків глобалізаційних процесів, питанням ідентичності та способам її усвідомлення, але тільки тепер ці дослідження поширилися на різні галузі гуманітаристики.

Проблема ідентичності є традиційно актуальною для сучасного етапу глобалізаційного розвитку, в ході якого відбувається формування єдиного світового інформаційного простору на базі нових, переважно комп'ютерних, технологій. Культурне домінування розвинених країн веде до поступового нівелювання культурного різноманіття суспільств, що глобалізуються, та культурної ідентичності, яка значною мірою визначає людську ментальність, психологію і життєвий уклад у цілому. Подібне явище вимагає додаткових досліджень з метою визначення можливих шляхів збереження національної культурної ідентичності в умовах

світового розвитку, що ускладнюються. За А. Землянським, тут незамінним стає досвід феноменології, яка «дозволяє ще раз побачити, як можна експлікувати конституювання значення поняття «Інший», реконструкцію життєвого світу – завжди вже розділеного з Іншими, інтерсуб'єктивності, що фундирує всі інші аспекти історичного буття» [2, с. 189; 6].

Ситуація кінця ХХ – початку ХХІ ст. характеризується глибокими технологічними, соціальними, економічними, політичними та іншими трансформаціями, які торкнулися всіх сфер життєдіяльності. Серед іншого, неможливо заперечувати зростання значимості проблематики «глобалізації», «глобальності», «глобального світу», яка визнається однією з найважливіших і всеохоплюючих характеристик стану і зміни сучасного людства і його довкілля [3, с. 15]. З одного боку, сьогодні ніхто не може заперечувати такі очевидні явища, як об'єктивність і незворотність процесу взаємозалежності світу, що зростає, інтеграційні тенденції, утворення єдиних наднаціональних економічних, інформаційних, культурних просторів [4,5]. З іншого боку, у збірнику наукових праць «Глобальне співтовариство: нова система координат», наприклад, говориться про неможливість однозначної відповіді на питання, що нас чекає, яким буде майбутнє і який шлях розвитку є на сьогодні магістральним і вимагає цілеспрямованої підтримки [1]. Це визначає інтерес дослідників не лише до тенденцій розвитку глобалізації як такої, але також і до розгляду потреб, здібностей і можливостей діяльній активності і поведінки людини в названих умовах. Оскільки глобалізація відбувається сьогодні на тлі так званої антропологізації всього соціального пізнання (акцентуації уваги всіх монодисциплінарних досліджень на проблемах людини), відповідно, робимо висновок про те, що в глобалізованому світі ідентичність стає основним дискурсом як у науці, так і в повсякденному житті.

Список використаних джерел

1. Глобальное сообщество : новая система координат (подходы к проблеме) / РАН. Науч. сов. по ист. миров. культуры, Нац. ин-т развития, Центр геоэконом. и соц. исслед. и др. ; Рук. проекта и отв. ред. : А.И. Неклесса. – СПб. : Алетей, 2000. – 314 с.
2. Землянський А.М. Людиновимірність історії: рецепція поняття інтерсуб'єктивності в сучасній історичній антропології / А.М. Землянський // Гілея : науковий вісник. – 2013. – Вип. 79. – С. 186–189.
3. Oleksenko R. Форми впливу глобалізації на модифікацію державної політики забезпечення конкурентоспроможності (соціально-філософський аналіз) / R. Oleksenko, V. Molodychenko // Transformacja środowiska międzynarodowego i jego wielowymiarowość / R. Kordonski, A. Kordonska, D. Kamilewicz-Rucińska (red.). – Т. 5. – Львів-Олштын : Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki, 2017. – S. 15–26.
4. Олексенко Р. І. Особистість в освітньому середовищі, яке динамічно трансформується / Р. І. Олексенко, Ю. А. Васюк // Філософські обрії. - 2017. - Вип. 37. - С. 124-135.
5. Панарин А.С. Постмодернизм и глобализация: проект освобождения собственников от социальных и национальных обязательств / А.С. Панарин // Вопросы философии. – 2002. – №6. – С. 16–36.
6. Землянський А. Історична свідомість як детермінанта гармонізації розвитку студентської молоді в полікультурному суспільстві //Versus. – 2014. – №. 2. – С. 39-44.